

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-86
Konu : Soru Önergesi

7/58380 GK 108
7/58508 GK 109
7/59051 GK 119
7/59313 GK 120
7/60071 GK 124
26/04/2022
7/60291 GK 126

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 11.02.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-963030 sayılı yazınız.
b) 15.02.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-964900 sayılı yazınız.
c) 25.02.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-972122 sayılı yazınız.
ç) 28.02.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-972595 sayılı yazınız.
d) 07.03.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-976475 sayılı yazınız.
e) 09.03.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-978939 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Konya Milletvekili Abdulkadir KARADUMAN'ın 7/58380, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Batman Milletvekili Mehmet Ruştü TİRYAKİ'nin 7/58508, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Bursa Milletvekili Lale KARABIYIK'ın 7/59051, ilgi (ç) ve (d) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sibel ÖZDEMİR'in 7/59313, 7/60071, ilgi (e) yazınız ekinde alınan Zonguldak Milletvekili Deniz YAVUZYILMAZ'ın 7/60291 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (29 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SİBEL ÖZDEMİR'İN 7/60071 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 08.04.2022 tarihli yazı ekte sunulmuştur.

Ek: Yazı (3 Sayfa)

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

47761172
13/04/2022

Sayı : 57802651-610- 163
Konu : Soru Önergesi

YÖK (Genel Evrak Birimi)
Kayıt No: 26867
08.04.2022 15:22:52 tarihinde
Mensure DAŞTAN giden evrak
kaydı yapılmıştır

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü)

İlgi: 07.03.2022 tarihli ve 45146324 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sibel ÖZDEMİR tarafından verilen 7/60071 esas sayılı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığımızca incelenmiştir.

Kurulumuz tarafından yürütülen üniversite izleme ve değerlendirme çalışmasının amacı üniversiteleri iyi veya kötü olarak ayırmak ya da birini diğeriyle kıyaslamak değil, aksine ülkemizin kendine özgü şartları dikkate alınarak belirlenen ölçütlere göre üniversitelerin güçlü yönlerini ortaya koymak ve gelişime açık alanlarını desteklemektir. İzleme ve değerlendirme çalışmaları üniversiteler tarafından da yakından takip edilmektedir. Bu çerçevede yükseköğretim kurumları belirlenen göstergelere ilişkin çalışmaları titizlikle yürütmektedir. Bu çalışmalar kurumların veriye dayalı karar alma süreçlerine katkıda bulunmaktadır. Yapılan çalışmaların Kurulumuz ve üniversiteler arasında eşgüdümü sağlayarak yakın iş birliği içinde yükseköğretim sistemine katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Üniversite İzleme ve Değerlendirme Genel Raporunda değerlendirilen üniversite sayıları yıllar itibarı ile artış göstermektedir. 2019 raporunda 172 üniversite değerlendirmeye tabi tutulurken 2020 yılında 189 üniversite, 2021 yılında ise 193 üniversite değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Eğitim hayatına yeni başlayan üniversiteler bazı alanlarda faaliyet gösterememiştir.

Küresel salgın (COVID-19) tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli aksaklıklara neden olmuştur. Üniversiteler Koronavirüs Bilim Kurulunun tavsiyeleri doğrultusunda salgın nedeni ile aktif katılım gerektiren konularda dikkatli davranmış ve bireyleri toplu halde bir araya getirmekten uzak durmuştur. Bu nedenle raporda yer alan bazı göstergelerde cüzi düşüşler yaşanmıştır.

2018 yılında öğrenciler tarafından 4.952 sosyal veya endüstriyel proje yürütülürken bu sayı 2019 yılında 5.468, 2020 yılında ise 5.689'a yükselmiştir. Veriler incelendiğinde yıllar itibarı ile düzenli bir artış olduğu görülmektedir. Artışın devam etmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

2018 yılında en az bir öğrencisi Teknokent veya TTO projesine katılan üniversite sayısı 90, Teknokent veya TTO projelerine katılan toplam öğrenci sayısı 13.646'dır. Bu veri 2019 yılında önemli bir artış göstererek en az bir öğrencisi Teknokent veya TTO projesine katılan üniversite sayısı 100'e, Teknokent veya TTO projelerine katılan toplam öğrenci sayısı ise 24.013'e yükselmiştir. Ancak Küresel salgın (COVID-19)'un etkisinin iyice hissedilmesi ile birlikte

T.C.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

2020 yılında bu sayılarda bir düşüş görülmektedir. Salgının etkilerinin geçmesi ile birlikte yeniden yükseliş trendine girilecektir.

Üniversite İzleme ve Değerlendirme Çalışmasında edinilen tecrübeler ve geri dönütler ışığında yıllar itibarı ile çeşitli revizeler yapılmaktadır.

2020 yılında üniversitelerde öğrenci başına düşen ortalama basılı kitap sayısı 8'dir. Öğrenci başına 10 ve üzeri basılı kitap düşen üniversite sayısı ise 32'dir. Önceki yıllara bakıldığında ise 2019 yılında üniversitelerde öğrenci başına düşen ortalama basılı kitap sayısının 7, öğrenci başına 10 ve üzeri basılı kitap düşen üniversite sayısının 30 olduğu görülmektedir. 2018 yılında ise üniversitelerde öğrenci başına düşen ortalama basılı kitap sayısının 7, öğrenci başına 10 ve üzeri basılı kitap düşen üniversite sayısının 25 olduğu görülmektedir. Veriler incelendiğinde yıllar itibarı ile düzenli bir artış olduğu görülmektedir. Artışın devam etmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

2020 yılında üniversitelerin ulusal hakemli dergilerdeki yayın sayısı ortalaması 198 iken öğretim elemanı başına düşen yayın sayısı ortalaması 0,20'dir. Önceki yıllara bakıldığında 2019 yılında üniversitelerin ulusal hakemli dergilerdeki yayın sayısı ortalaması 112, öğretim elemanı başına düşen yayın sayısı ortalaması 0,112'dir. 2018 yılında üniversitelerin ulusal hakemli dergilerdeki yayın sayısı ortalaması 63, öğretim elemanı başına düşen yayın sayısı ortalaması 0,055'tir. Veriler incelendiğinde yıllar itibarı ile düzenli bir artış olduğu görülmektedir. Artışın devam etmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

2018 yılında 115 üniversite toplam 1.683 patent, faydalı model ve tasarım başvurusunda bulunmuşken, 2019 yılında 139 üniversite 1.851, 2020 yılında ise 149 üniversite 1.887 patent, faydalı model veya tasarım başvurusu yapmıştır. Veriler incelendiğinde yıllar itibarı ile düzenli bir artış olduğu görülmektedir. Artışın devam etmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

2021 yılında "Dünyanın En İyi Üniversiteleri" sıralamalarının (ARWU, CWUR, LEIDEN, NTU, QS, RUR, SCIMAGO, THE, URAP, USNEWS ve WEBOMETRICS) üçünde ilk 500'e Türkiye'den ODTÜ, ikisinde ise Boğaziçi, Hacettepe ve İstanbul üniversiteleri yer almıştır.

Üniversitelerimizin bu sıralamalarda bulundukları yeri yeterli görmemekle birlikte Türkiye'den 10 üniversitenin en az bir sıralamada ilk 500'e girmesi de azımsanmayacak bir başarı olarak değerlendirilmelidir.

23 Araştırma üniversitesinden ise ODTÜ, İTÜ, İstanbul Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi, 11 sıralamanın 11'inde de yer alma başarısı göstermiştir.

2018 mali yılında 152 üniversite, bütçelerinin ortalama %4,01'ini Ar-Ge faaliyetleri kapsamında harcamıştır. Bütçesinin %15 ve üzerini Ar-Ge faaliyetlerine harcayan üniversite sayısı 8'dir. Ar-Ge harcaması yapmadığını beyan eden üniversite sayısı 20'dir. 2019 mali yılında 172 üniversite, bütçelerinin ortalama %3,66'sını Ar-Ge faaliyetleri kapsamında harcamıştır. Bütçesinin %15 ve üzerini Ar-Ge faaliyetlerine harcayan üniversite sayısı 7'dir. Ar-Ge harcaması yapmadığını beyan eden üniversite sayısı 17'dir. 2020 mali yılında 186 üniversite, bütçelerinin ortalama %3,36'sını Ar-Ge faaliyetleri kapsamında harcamıştır. Bütçesinin %15 ve üzerini Ar-Ge faaliyetlerine harcayan üniversite sayısı 5'tir. Ar-Ge harcaması yapmadığını beyan eden üniversite sayısı 7'dir. Veriler incelendiğinde Ar-Ge

T.C.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

harcaması yapmadığını beyan eden üniversite sayısında yıllar itibarı ile düzenli bir iyileşme olduğu görülmektedir. İyileşmenin devam etmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

Genel açıklamalarda değinildiği üzere Küresel salgın (COVID-19) en fazla uluslararası hareketliliğe ilişkin verileri etkilemiştir. Göstergeler setinin "Uluslararasılaşma" ana alanındaki bazı göstergelere ilişkin 2018, 2019 ve 2020 yılı verileri karşılaştırıldığında; yabancı uyruklu öğrenci sayısı düzenli bir biçimde artarak 126.681'den 184.046'ya yükselmiştir. İstihdam edilen yabancı uyruklu doktoralı öğretim elemanı sayısı ise 2018'de 1.219 iken 2019'da 2.085 ve 2020'de 2.029 olmuştur.

Uluslararası değişim programları kapsamında gelen öğretim elemanı sayısı 2018'de 1.368 iken 2019'da 1.585' yükselmiştir. 2020 yılında ise salgının etkisinin derinden hissedilmesi ile birlikte bu sayı 338'e gerilemiştir. Uluslararası değişim programları kapsamında gelen öğrenci sayısı 2018'de 5.609 iken 2019'da 6.753' yükselmiştir. 2020 yılında ise salgının etkisinin derinden hissedilmesi ile birlikte bu sayı 5.098' gerilemiştir.

Gerek ülkemizdeki salgın tedbirleri gerekse gelen misafir öğretim elemanlarının ülkelerindeki salgın tedbirleri hareketlilik konusunda önemli kısıtlar oluşturmuştur.

2018 mali yılında yatırım bütçesi hariç aktif öğrenci başına yapılan ortalama cari harcama miktarı 12.735 TL'dir. Öğrenci başına 25 bin TL ve üzeri harcama yapan üniversite sayısı 12'dir. 2019 mali yılında yatırım bütçesi hariç aktif öğrenci başına yapılan cari harcama miktarı ortalaması 14.020 TL'dir. Öğrenci başına 25 bin TL ve üzeri harcama yapan üniversite sayısı 15'tir. 2020 mali yılında yatırım bütçesi hariç aktif öğrenci başına yapılan cari harcama miktarı ortalaması 15.825 TL'dir. Öğrenci başına 25 bin TL ve üzeri harcama yapan üniversite sayısı 20'dir. Veriler incelendiğinde yıllar itibarı ile düzenli bir artış olduğu görülmektedir. Artışın devam etmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. M. İ. Safa KAPICIOĞLU
Başkan Vekili